

Ostrava dne 20. listopadu 2023
Č. j.: MZP/2023/251/1628
Sp. zn.: ZN/MZP/2023/251/267
Vyřizuje: Ing. Vladimír Dostál
Tel.: +420 267 123 909
E-mail: vladimir.dostal@mzp.cz

Krajský úřad Moravskoslezského kraje
Odbor krajský stavební úřad
28. října 117
702 18 Ostrava

Z Á V A Z N É S T A N O V I S K O

Ministerstvo životního prostředí, odbor výkonu státní správy V (dále jen „ministerstvo“), jako věcně a místně příslušný správní orgán podle § 178 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), ve spojení s § 17 písm. e) zákona č. 334/1992 Sb., o ochraně zemědělského půdního fondu, v platném znění (dále jen „zákon“), ve smyslu § 149 odst. 7 správního řádu **potvrzuje** závazné stanovisko k trvalému a dočasnému odnětí zemědělské půdy ze zemědělského půdního fondu (dále jen „ZPF“) pro stavbu „Vodní dílo Nové Heřminovy“ (dále jen „stavba“) vydané Krajským úřadem Moravskoslezského kraje, odborem životního prostředí a zemědělství (dále jen „krajský úřad“), pod č. j. MSK 113718/2017 ze dne 19. 3. 2018 (dále jen „závazné stanovisko“).

O d ů v o d n ě n í

Ministerstvo obdrželo dne 31. 10. 2023 od Krajského úřadu Moravskoslezského kraje, odboru krajský stavební úřad (dále jen „KÚMSK“), přípis „Žádost o potvrzení nebo změnu závazného stanoviska dle § 149 odst. 7 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů“, č. j. MSK 145241/2023 ze dne 31. 10. 2023. Žádost se týká závazného stanoviska vydaného krajským úřadem. Jeho předmětem byl souhlas s trvalým a dočasným odnětím zemědělské půdy ze ZPF podle § 9 odst. 8 zákona pro realizaci stavby. Z žádosti KÚMSK vyplývá, že obsah předmětného závazného stanoviska je závazný pro územní rozhodnutí č. j. MUBR/91535-2023/hlb-Výst. 5909/2022/hlb ze dne 22. 6. 2023 (dále jen „územní rozhodnutí“), které bylo vydáno Městským úřadem Bruntál, odborem výstavby a územního plánování (dále také „MěÚ Bruntál“).

Spolek Děti Země – Klub za udržitelnou dopravu, IČO 67010041, se sídlem Cejl 866/50a, 602 00 Brno (dále jen „odvolatel 1“), podal dne 26. 7. 2023 formální odvolání proti územnímu rozhodnutí, které na výzvu MěÚ Bruntál ze dne 10. 8. 2023, č. j. MUBR/124724-2023/kol-Výst. 5909/2022/hlb, dne 31. 8. 2023 doplnil. Spolek Hnutí DUHA Jeseníky (pobočný spolek), IČO 68911530, se sídlem Radim 8, 794 01 Brantice, jednající koordinátorem Ivo Dokoupilem, zastoupen Mgr. Pavlem Černohousem, advokátem, IČO 69710376, ev. č. ČAK 12427, se sídlem Lublaňská 398/18, 120 00 Praha 2 – Vinohrady (dále jen „odvolatel 2“), podal dne 25. 7. 2023

blanketní odvolání proti územnímu rozhodnutí, které na výzvu MěÚ Bruntál ze dne 1. 8. 2023, č. j. MUBR/117986-2023/hlb-Výst. 5909/2022/hlb, dne 29. 8. 2023 opožděně doplnil. Obec Nové Heřminovy v rámci odvolání proti územnímu rozhodnutí nenapadla závazné stanovisko. Odvolala se pouze proti územnímu rozhodnutí, v části týkající se stavebních objektů SO 342 a SO 344. Protože MěÚ Bruntál neshledal podmínky pro postup podle § 87 správního řádu, předal spis KÚMSK, jako příslušnému odvolacímu orgánu. Vzhledem k tomu, že odvolání odvolatelů 1 a 2 směřuje i do závazného stanoviska, požádal KÚMSK v souladu s § 149 odst. 7 správního řádu ministerstvo o potvrzení nebo změnu závazného stanoviska.

Ministerstvo uvádí, že dle § 149 odst. 7 správního řádu, jestliže odvolání směřuje proti obsahu závazného stanoviska, vyžádá odvolací správní orgán potvrzení nebo změnu závazného stanoviska od správního orgánu nadřízeného správnímu orgánu příslušnému k vydání závazného stanoviska. Tomuto správnímu orgánu zasílá odvolání spolu s vyjádřením správního orgánu prvního stupně a s vyjádřením účastníků.

Odvolatel 1 požaduje, „aby nadřízené MŽP ve smyslu ust. § 149 správního řádu provedlo přezkum tohoto závazného stanoviska ze dne 19. 3. 2018 z hlediska jeho obsahu a tedy správnosti a zákonnosti, přičemž na základě své analýzy předkládají námět na doplnění 2 požadavků, které zajistí důsledné zmírnění a kompenzaci škodlivého zásahu záměru do veřejného zájmu na ochranu ZPF.“ Odvolatel 1 k tomuto předložil tyto požadavky:

„V případě zásahu stavby do stávajícího systému meliorací budou provedena následná opatření k zajištění a udržení jeho funkčnosti.“

„O činnostech souvisejících se skrývkou svrchních kulturních vrstev půdy, jejich dočasným uložením, ošetřováním a využitím bude veden protokol (pracovní deník), v němž budou uváděny veškeré skutečnosti nezbytné pro posouzení správnosti, úplnosti a účelnosti využívání těchto zemin podle § 10 odst. 2 vyhlášky č. 13/1994 Sb., kterou se upravují některé podrobnosti ochrany ZPF. Deník bude při případné kontrole dodržování podmínek tohoto souhlasu předložen orgánu ochrany ZPF.“

Odvolatel 2 namítá, „že některá závazná stanoviska (mj. k ochraně ZPF, stanoviska MŽP, zásah do krajinného rázu) odkazují, že přehrada byla schválena Vládou České republiky usnesením č. 444 ze dne 21. 4. 2008, že záměr je zahrnut v Politice územního rozvoje ČR ve znění aktualizace č. 1 v bodě 167a, a že je zakotven v Zásadách územního rozvoje Moravskoslezského kraje vydaných dne 22.12.2010 – a že tedy není potřeba zkoumat veřejný zájem na zásahu do jimi chráněných zájmů. Jedná se o zásadně vadný postup. Schválení vládou totiž nenahrazuje zjištění veřejného zájmu v řízení před kompetentním orgánem.“ Rovněž poukazuje na velký zábor zemědělské půdy (myslen pravděpodobně celkový zábor ZPF s výměrou cca 79 ha) a skutečnost, že stavba je zbytečná a veřejný zájem na její realizaci nepřevažuje nad ostatními zákony chráněnými veřejnými zájmy.

Ministerstvo k výše uvedenému uvádí, že každý orgán vydávající rozhodnutí či závazná stanoviska je musí vždy vydávat v souladu s platnými právními předpisy. Orgán ochrany ZPF, tj. krajský úřad, vydal tudíž závazné stanovisko podle **§ 17a písm. e) zákona**, v souladu s **§ 9 odst. 8 zákona** a dle **§ 149 odst. 1 správního řádu**, na základě žádosti právnické osoby Povodí Odry, státní podnik, IČO 70890021, se sídlem Varenská 49, 701 26 Ostrava-Moravská Ostrava, zastoupené na základě plné moci ze dne 4. 9. 2017 právnickou osobou AQUATIS a. s., IČO 46347526, se sídlem Botanická 834/56, 602 00 Brno (dále jen „žadatel“). Předmětem závazného stanoviska bylo trvalé a dočasné odnětí zemědělských pozemků ze ZPF pro stavbu v k. ú. Nové Heřminovy o výměrách 4,5391 ha a 0,1174 ha.

Krajský úřad v souladu s § 9 odst. 8 písm. a) zákona **vymezil pozemky dotčené trvalým a dočasným odnětím půdy ze ZPF**. V souladu s § 9 odst. 8 písm. b) zákona **stanovil podmínky nezbytné k zajištění ochrany ZPF** v souvislosti s trvalým odnětím půdy pro stavbu. Dále **schválil** v souladu s § 9 odst. 8 c) zákona **předložený plán rekultivace** („*Plán rekultivace půdy dočasně odňaté ze zemědělského půdního fondu, srpen 2017, zpracovatel: AQUATIS a. s.*“) a rovněž dle § 9 odst. 8 písm. d) **vymezil orientačně odvodny** za dočasné odnětí zemědělské půdy ze ZPF pro stavbu. **Odvodny za trvalé odnětí půdy ze ZPF** s odkazem na § 11a odst. 1 písm. i) zákona **nebyly předepsány**.

V odůvodnění závazného stanoviska krajský úřad popsal průběh řízení o odnětí (od podání žádosti až po vydání závazného stanoviska) včetně odůvodnění jeho vydání na základě všech doložených podkladů žádosti. V odůvodnění krajský úřad rovněž odkázal na postupy stanovené § 10 odst. 1, 2 a 3, § 21 odst. 1 a § 18 odst. 6 zákona. V závazném stanovisku byl žadatel rovněž poučen o možnosti přezkoumání závazného stanoviska v odvolacím řízení proti rozhodnutí, které bude tímto závazným stanoviskem podmíněno.

Ministerstvo dále uvádí, že dle § 4 zákona je potřeba prokazovat nezbytnost odnětí zemědělské půdy pro záměr (odst. 2). Za nezbytný případ se dle § 4 odst. 2 zákona považuje kromě neexistence ploch uvedených v § 4 odst. 1 zákona na území obce, na kterém má být záměr, který se dotýká ZPF, realizován, popř. na území dvou nebo více obcí, jedná-li se o záměr, který přesahuje území obce, nebo **veřejně prospěšnou stavbu** anebo veřejně prospěšné opatření. Dle zásad územního rozvoje Moravskoslezského kraje (dále jen „ZÚR MSK“), v části G.I „*Veřejně prospěšné stavby*“, v bodu 105, je stavba označena jako VZ1 pod názvem „*Vodní nádrž Nové Heřminovy (malá varianta)*“ a specifikovaná jako „*Vodní nádrž ke snížení povodňových rizik v povodí horního toku řeky Opavy včetně navazující soustavy protipovodňových a revitalizačních opatření v korytě a v údolní nivě řeky Opavy po Krnov a lokálních opatření níže po toku až po město Opavu a na území Polska*“. V daném případě se tudíž jedná o **veřejně prospěšnou stavbu**, proto nebylo potřeba prokazovat nezbytnost odnětí půdy ze ZPF pro stavbu. Dále je nutno **prokazovat veřejný zájem, který výrazně převažuje nad veřejným zájmem ochrany ZPF**, v případech, kdy jsou dotčeny nejcennější půdy (odst. 3). Veřejný zájem se neproказuje v případech, kdy plocha, na které má být realizován záměr, je součástí územně plánovací dokumentace schválené před účinností novely zákona (§ 4 odst. 4), tj. do 31. 3. 2015. Rovněž v § 9 odst. 5 stávající právní úpravy jsou taxativně vymezeny výjimky z povinnosti

zakotvené v § 4 odst. 3 stávající právní úpravy. Vzhledem k tomu, že veřejně prospěšná stavba je pod označením VZ1 (VZ1a před aktualizacemi) součástí územně plánovací dokumentace ZÚR MSK, které byly vydané dne 22. 12. 2010 a nabyly účinnosti dne 4. 2. 2011, ve znění po aktualizacích č. 1, 5, 3, 4, 2a a 2b (poslední aktualizaci č. 2b vydalo Zastupitelstvo Moravskoslezského kraje pod č. 9/942 dne 15. 9. 2022, nabylo účinnosti dne 11. 10. 2022) **není podle stávající právní úpravy nutno prokazovat jiný veřejný zájem výrazně převažující nad veřejným zájmem ochrany ZPF**. S ohledem k výše uvedenému není potřeba „zkoumat veřejný zájem na zásahu do jimi chráněných zájmů“, jak uvádí odvolatel 2. **Dle zákona**, jak je uvedeno výše, **se v případě posuzování záměrů prokazuje pouze jiný veřejný zájem, který výrazně převažuje nad veřejným zájmem ochrany ZPF, a žádný jiný**. Ministerstvo rovněž odkazuje na rozsudky Krajského soudu v Ostravě ze dne 13. 2. 2014, č. j. 79 A 6/2013-173 a následně Nejvyššího správního soudu v Brně ze dne 4. 11. 2014, č. j. 2 As 46/2014-79, když o návrhu na zrušení opatření obecné povahy (ZÚR MSK v části týkající se vodního díla) dospěly k závěru, že **veřejný zájem byl jasně definován jako zájem na protipovodňové ochraně**. Orgán ochrany ZPF obecně ani **nemusí** ve smyslu § 7 odst. 2 zákona **vyžadovat alternativy umístění záměrů**, pokud se jedná o případy umístění staveb **v souladu se zásadami územního rozvoje nebo územním plánem**. Trvalý zábor zemědělské půdy ze ZPF pro stavbu, které se týká závazné stanovisko, který činí cca 4,5 ha, je zcela jistě ne malým zábořem, nicméně je potřeba přihlídnout k tomu, že se jedná o **veřejně prospěšnou stavbu**, která představuje soubor opatření **ke snížení povodňových rizik v povodí horního toku řeky Opavy a prevenci nebo zmírnění následků sucha**.

K požadavku odvolatele 1, aby byly do závazného stanoviska, potažmo do územního rozhodnutí zapracovány jím navržené požadavky (viz str. 2, odst. 4 a 5 tohoto závazného stanoviska), ministerstvo uvádí:

Vzhledem k tomu, že ve stavbou dotčeném území nebyla z doložených podkladů zjištěna přítomnost závlahových zařízení ani dosud ještě funkční meliorační zařízení a plošná drenáž (viz str. 7 závazného stanoviska), považuje ministerstvo požadavek odvolatele 1 týkající se provedení opatření k zajištění a udržení funkčnosti systému meliorací **za zcela bezpředmětný**.

K dalšímu požadavku odvolatele 1, tj. aby byl veden protokol (pracovní deník), ministerstvo shledává, že v závazném stanovisku, v bodě III., na str. 4, v odst. druhém, je uvedeno: „O činnostech souvisejících se skrývkou, uložením a následným využitím kulturních zemin bude vedena evidence, bude sepsán protokol, kde budou uvedeny všechny skutečnosti rozhodné pro posuzování správnosti, úplnosti a účelnosti využití těchto zemin, a to v souladu s § 10 odst. 2 vyhlášky č. 13/1994 Sb., kterou se upravují některé podrobnosti ochrany zemědělského půdního fondu“. Z výše uvedeného je zřejmé, že požadavek navržený odvolatelem 1 je již součástí podmínek závazného stanoviska.

Nadto ministerstvo konstatuje, že i kdyby výše uvedená podmínka nebyla součástí závazného stanoviska, tak s ohledem na skutečnost, že tato podmínka je vymezena v § 14 odst. 5 vyhlášky č. 271/2019 Sb., o stanovení postupů k zajištění ochrany ZPF, musí být při realizaci stavby plněna.

Ing. Tomislav Střelec, CSc.
ředitel odboru výkonu státní správy V
podepsáno elektronicky

Na vědomí:

- Krajský úřad Moravskoslezského kraje, odbor životního prostředí a zemědělství,
28. října 117, 702 00 Ostrava

Ověřovací doložka změny datového formátu dokumentu podle § 69a zákona č. 499/2004 Sb.

Změnou datového formátu se nepotvrzuje správnost a pravdivost údajů obsažených v dokumentu a jejich soulad s právními předpisy.

Vstupující dokument byl podepsán kvalifikovaným elektronickým podpisem založeným na kvalifikovaném certifikátu vydaném nekvalifikovaným poskytovatelem služeb vytvářejících důvěru a platnost zaručeného elektronického podpisu byla ověřena dne 24.11.2023 7:13:41.

Kvalifikovaný elektronický podpis je neplatný, dokument nebyl změněn a certifikát byl ověřen s chybou: Certifikační autorita - nezařazena mezi důvěryhodné. Údaje o zaručeném elektronickém podpisu: číslo kvalifikovaného certifikátu 00B9F46B, kvalifikovaný certifikát byl vydán nekvalifikovaným poskytovatelem služeb vytvářejících důvěru I.CA EU Qualified CA2/RSA 06/2022, První certifikační autorita, a.s. pro podepisující osobu Tomislav Střelec, Ministerstvo životního prostředí.

Elektronický podpis byl označen kvalifikovaným časovým razítkem, založeným na kvalifikovaném certifikátu vydaném kvalifikovaným poskytovatelem služeb vytvářejících důvěru. Platnost časového razítka byla ověřena dne 24.11.2023 7:13:41.

Kvalifikované elektronické časové razítko bylo shledáno platným, dokument nebyl změněn a ověření platnosti kvalifikovaného certifikátu bylo provedeno vůči seznamu zneplatněných kvalifikovaných certifikátů k datu 24.11.2023 5:27:13. Údaje o časovém razítku: datum a čas 23.11.2023 14:39:22, číslo kvalifikovaného časového razítka 01407341, kvalifikované časové razítko bylo vydáno kvalifikovaným poskytovatelem služeb vytvářejících důvěru PostSignum Qualified CA 5, Česká pošta, s.p..

Typ vstupního dokumentu: .PDF

Otisk souboru: 61FB309FAC8CB5A5D718500A57C06B81F2F0402DF98FB32536789960EBD28483

Použitý algoritmus: SHA256_SBB 2.16.840.1.101.3.4.2.1

Subjekt, který změnu formátu dokumentu provedl:

Moravskoslezský kraj, 28. října 2771/117, 70218 Ostrava, posta@msk.cz

Datum vyhotovení ověřovací doložky:

24.11.2023

Jméno a příjmení osoby, která změnu formátu dokumentu provedla:

Moravskoslezský kraj